

Олешківський ліцей №2 Олешківської міської ради

Схвалено
на засіданні педагогічної ради ліцею
(протокол №2 від 18.09. 2026 .)

ПОЛОЖЕННЯ про академічну доброчесність

1. ВСТУП

Це Положення розроблене відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про авторське право і суміжні права», Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та Статуту ліцею.

Положення є внутрішнім нормативним актом ліцею, який визначає загальноприйняті світовою та українською спільнотою стандарти етичної поведінки, правила та принципи академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу.

Метою Положення є:

- Формування в ліцеї системи довіри, чесності та взаємоповаги;
- Забезпечення високої якості повної загальної середньої освіти;
- Запобігання та протидія будь-яким проявам академічного нечестя, плагіату та обману.

Дія цього Положення поширюється на всіх педагогічних працівників, здобувачів освіти (учнів) ліцею, а також їхніх батьків або законних представників у частині, що стосується їхньої участі в освітньому процесу.

2. ПРИНЦИПИ ТА ЦІННОСТІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

В основу академічної доброчесності ліцею покладаються п'ять базових цінностей та принципів:

- **Чесність.** Полягає у правдивості перед самим собою та іншими. Вона виключає будь-які форми обману, фальсифікації, списування або присвоєння результатів чужої інтелектуальної праці.
- **Довіра.** Створює середовище взаємоповаги, де результати навчання та оцінювання вважаються правдивими та заслуженими. Вчителі довіряють самостійності учнів, а учні — об'єктивності вчителів.
- **Справедливість.** Передбачає рівні умови для всіх учасників освітнього процесу. Оцінювання знань має бути неупередженим, базуватися виключно на встановлених критеріях та не залежити від особистого ставлення, статусу чи інших факторів.
- **Повага.** Проявляється у визнанні авторства та цінності чужих ідей, думок і праці. Вона передбачає обов'язкове посилання на джерела інформації та повагу до права кожного на власну інтелектуальну власність.
- **Відповідальність.** Означає здатність особисто відповідати за свої вчинки, якість навчання та виконання обов'язків. Кожен учень і педагог усвідомлює, що порушення правил доброчесності шкодить їхній власній репутації та якості освіти ліцею.

3. ПРАВИЛА ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Для здобувачів освіти (учнів):

- Самостійне виконання завдань: виконання поточних, тематичних, контрольних та творчих робіт без сторонньої допомоги;

- Посилання на джерела: обов'язкове зазначення авторства та джерел інформації у разі використання чужих ідей, цитат, графічних чи текстових матеріалів;
- Відмова від списування: заборона використання будь-яких підказок, шпаргалок, мобільних телефонів чи інших несанкціонованих засобів під час оцінювання знань;
- Відповідальне використання ШІ: використання інструментів штучного інтелекту виключно як допоміжного засобу для пошуку ідей чи структурування, а не для генерації готових робіт замість власної праці;
- Надання правдивої інформації: представлення лише власних результатів навчання; заборона видавати чужу роботу за свою;
- Чесна співпраця: допомога однокласникам у розумінні матеріалу, але відмова від надання своєї роботи для копіювання чи списування.

3.2. Для педагогічних працівників (вчителів):

- Об'єктивне оцінювання: виставлення балів виключно на основі затверджених критеріїв оцінювання, незалежно від особистого ставлення до учня чи статусу батьків;
- Дотримання авторських прав: використання у професійній діяльності лише ліцензійного чи коректно оформленого матеріалу, обов'язкове посилання на наукові джерела;
- Протидія списуванню: створення умов, що унеможливлюють списування чи обман під час перевірочних робіт; оперативне реагування на факти порушень;
- Професійний розвиток: постійне підвищення власної кваліфікації, використання актуальних освітніх програм і методик;

- Недопущення хабарництва: категорична заборона отримання будь-якої неправомірної вигоди (подарунків, послуг) за підвищення оцінок чи надання переваг окремим учням;
- Культура доброчесності: особистий приклад чесності у повсякденному житті ліцею; проведення роз'яснювальної роботи з учнями щодо важливості академічної етики.

4. ВИДИ ПОРУШЕНЬ ТА ЗАХОДИ АКАДЕМІЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

4.1. Види порушень академічної доброчесності:

- Списування: використання під час оцінювання будь-яких зовнішніх джерел без дозволу вчителя;
- Академічний плагіат: оприлюднення чужих текстових, графічних або інших результатів праці як власних, без посилання на авторів;
- Генеративний плагіат: видача тексту, коду чи зображень, повністю або частково створених штучним інтелектом (AI), за власну творчу чи навчальну роботу;
- Самоплагіат: здача однієї й тієї самої творчої чи дослідницької роботи для оцінювання з різних предметів або повторно;
- Фабрикація та фальсифікація: вигадкування даних, підробка результатів дослідження, оцінок у журналах тощо;
- Обман: надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої діяльності;
- Академічне хабарництво: надання або отримання подарунків, послуг чи грошей з метою отримання переваг в оцінюванні;
- Необґрунтоване пільгування: умисне завищення або заниження оцінок учителем через особисту симпатію/антипатію.

4.2. Заходи відповідальності для здобувачів освіти (учнів):

- Повторне проходження оцінювання (переписування контрольної, тесту тощо);
- Повторне виконання роботи (перероблення творчого завдання, проєкту);
- Позбавлення балів (зниження оцінки за роботу або виставлення 0 балів);
- Попередження: проведення офіційної роз'яснювальної бесіди з учнем;
- Інформування батьків про факт порушення академічної етики.

4.3. Заходи відповідальності для педагогічних працівників (вчителів):

- Дисциплінарні стягнення (винесення догани відповідно до КЗпП України);
- Вплив на атестацію (відмова у присвоєнні або позбавлення кваліфікаційної категорії);
- Позбавлення виплат (скасування премій, надбавок протягом певного періоду);
- Усунення від процесів (заборона брати участь у роботі комісій, ДПА, журі олімпіад).

5. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ТА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Склад Комісії: Комісія затверджується наказом директора ліцею на початку кожного навчального року після погодження з Педагогічною радою. До складу комісії входять представники адміністрації, вчителі, представники учнівського самоврядування та представники батьківського комітету. Голова Комісії обирається відкритим голосуванням на першому засіданні.

5.2. Повноваження та функції: Проведення інформаційної та роз'яснювальної роботи; розгляд та перевірка заяв про факти порушення академічної етики; проведення експертизи учнівських та вчительських робіт; надання рекомендацій директору щодо заходів впливу.

5.3. Порядок розгляду справ: Підставою є письмова заява на ім'я голови Комісії від будь-якого учасника освітнього процесу. Комісія розглядає заяву протягом 10 робочих днів з моменту реєстрації. Учень або вчитель, якого звинувачують у порушенні, має право бути присутнім на засіданні, давати пояснення та надавати докази. Рішення приймається більшістю голосів і оформлюється протоколом.

5.4. Апеляція: Рішення Комісії може бути оскаржене у директора ліцею протягом 3 робочих днів з моменту ознайомлення з рішенням.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. 1. Це Положення затверджується рішенням Педагогічної ради ліцею та вводиться в дію наказом директора закладу освіти.
2. 2. Положення набирає чинності з моменту його підписання наказом директора та діє безстроково до прийняття нового Положення.
3. 3. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Педагогічної ради ліцею та затверджуються наказом директора.
4. 4. Текст цього Положення є відкритим і оприлюднюється на офіційному вебсайті ліцею протягом 5 днів після його затвердження.
5. 5. Усі учасники освітнього процесу (вчителі та учні) мають бути ознайомлені з цим Положенням під розпис.